

# A Császári és Királyi Haditengerészet szervezete

Hozzáadta: olaf  
2005. február 23. Szerda 19:59

A Császári és Királyi Haditengerészet szervezeti felépítését ismerhetitek meg ebben a cikkben.

1. A haditengerészet felépítése: A haditengerészet a flottájában, hadikikéltőkkel, tengerészeti szertárákban és telepeken, kárpóztatókban, valamint a személynzetben áll. Erőssége a tengeri kereskedelem kiterjedésével, az átvonásokkal, a tengeren való létezésükkel, valamint esetleges gyarmatok és saját országainak sajátosságaitól függ. Míg Nagy-Britannia, Francia-, és Olaszország nyílt tengeri hadiflottáik felett rendelkeztek, Ausztria-Magyarország flottája inkább csak a parti háborúhoz szolgált. A hajók minőségére, felszerelésére is ez volt a meghatározó. A haditengerészet intézményei és berendezései az alábbiak szerint osztályozhatók (1. ábra):

- A csataflotta nyílt tengeri kikötőkre, valamint ellenséges partok elleni támadásra szolgált. Gerincét csatahajók alkották. A flotta akciós kárpóztatók fokozására, a hárszerző és biztosító szolgálatnak teljesítésére, cirkáló romboló és torpedónaszádok beosztásait is magában foglalta.
- A cirkáló flottát békés körülmények között alkalmazták, háborúban pedig ellenséges kereskedelmi hajók elfogására, kutatásra szolgált, valamint a csataflottához osztották be. A páncélos cirkáló, valamint (missziós) cirkáló alkották.
- Partvidéki flotta páncélos-ágyúnaszádokkal, és az azokkal szembe fordított torpedónaszádokkal a partvédelem céljaira kiegészítve a páncélos hajókat állt.
- Szállítóhajók a csatahajók részére kőszén, és más szükséges anyagot, valamint egyéb hadianyagokat és csapatszámát szállították.
- Torpedóflotilla torpedónaszádokkal, torpedóanyagok szállására és torpedó tárházak állt.
- Iskola hajók, hadaprások, hajószuhamok, gépezetek, főtűz, matricák kiképzésére szolgált.
- A kiképzés szolgálatára alkalmazott járművek a vontató gőzmozgós, kalauz járművek-, Qr-, kaszárnya-, ispotályhajók voltak.

Hajó típusok:

Páncélos fregatt: az első páncélos hajókat nevezték így, mivel a fregattokra emlékeztettek. Három árbocuk, egy álsorok volt. Vízszorításuk 3000- 7000 tonna volt. 12- 15 cm-es kiegészítő páncéloszatuk viseltek. Fegyverzetük 16- 30 db 15- 18 cm-es vontócsővel ágyúkkal állt, melyet a torpedónaszádok megjelenése után gyorsított ágyúkkal kiegészítettek.

Kazamatahajó: az előbbiekhöz hasonlítottak. Kevesebb számú, de nagyobb ágyúkat hordtak (6- 10 db 23- 28 cm-es), amelyeket a hajó kiegészítő részén az ún. kazamatákban helyeztek el. Vízszorításuk 5000- 8000 tonna, páncéloszatuk 15- 35 cm vastag, sebességük 13- 15 csomó volt.

Sorhajó (vagy toronyhajó): az 1890-től 1906-ig tartó korszak alapvető típusa volt. Viszonylag rövid, zömök test vastag páncélos jellemezte. Vízszorításja 5- 11 000 tonna, sebességük 15- 20 csomó volt. Fegyverzetét általában kiegészítve toronyban elhelyezett 4 db 24 - 30, 5 cm-es ágyú, 8 - 12 db 12- 19 cm-es és 4,7 - 7 cm-es löveg alkotta.

Pre-dreadnought (vegyes nehézsúlyú korszerű sorhajó): a sorhajókkal együtt, főleg a nehézsúlyú korszerű sorhajókkal ellentétben, ami 8 db 24 cm-es löveget jelentett. Vízszorításuk 14 tonna volt.

Dreadnought: a típus nevet az 1906-ban épült brit Dreadnought kapta, amellyel megszületett az egységes nehézsúlyú csatahajó. Vízszorításuk 21 000 tonna sebességük 20 - 21 csomó volt. 12 db 30,5 - es és 18 db kiegészítő, és 18 db kiegészítő löveget hordtak.

Partvidéki páncélos: a kor csatahajóinál kisebb méretek erősebb páncéloszat, alacsonyabb sebesség jellemezte. Vízszorításja 6000 tonna, sebességük 18 - 20 csomó volt. Fegyverzetét 4 db 24 cm-es és ágyú alkotta.

Páncélos cirkáló: a sorhajókkal egy időben keletkezett. A flották kisebb, gyengébb, de gyorsabb egységei voltak. Feladata a felderítés, a gyarmatok és kereskedelmi útvonalak védelme és az ellenséges kereskedelmi hajóinak elfogása volt. Vízszorításja 6000 - 8000 tonnasebességük 18 - 22 csomó volt- Fegyverzetük 2 db 24 cm-es és 8 db 15 - cm-es ágyút hordott.

Cirkáló: a páncélos cirkálóknál kisebb, gyengébb páncéloszatú és fegyverzetű, de gyorsabb hajó volt. Feladatuk az első páncélos cirkálóval. Vízszorításja 1500 - 4000 tonna, fegyverzetük 10 - 12 cm-es és ágyú volt.

Romboló: feladata a nagyobb hajókat fenyegető torpedónaszádok biztonságos távolban tártáron megsemmisítése, konvoj károsait ellátása, felderítés, károsabb a tengerelöttjárók felderítése, megsemmisítése. Vízszorításja

1000 tonna, sebesség  $\frac{1}{4}$  k 28  $\hat{=}$  34 csomó volt. Fegyverzetét 6  $\hat{=}$  8 db 4,7  $\hat{=}$  10 cm- es lövegek, valamint torpedóvető csövek alkották.

Torpedószervezet: az 1870  $\hat{=}$  es években felállított torpedó hordozására kialakított kismotor, gyors hajópus volt. Működéséről ismert, a kisebb partvédő, valamint a nagyobb nyíltengeri tópus. Vízszorítója 80  $\hat{=}$  250 tonna, sebesség 25  $\hat{=}$  30 csomó volt. Fegyverzete a torpedóknál 2  $\hat{=}$  4 db 3,7  $\hat{=}$  7,6 cm  $\hat{=}$  es ágyúval állt.

Tengeralattjáró: az angolok torpedókat bevételre legalkalmasabb felszárnyalt belső motorral, a víz alatt elektromotorral hajtott hajópus. Vízszorítója: 250  $\hat{=}$  500 t, sebesség 10 - 15 csomó volt. Fegyverzetét a torpedóvető csöveken kívül 1  $\hat{=}$  2 gyorstűzelő ágyú volt.

2. Hadikikötőket a hozzátartozó part-erődök, a flotta és a tengerészeti szertárak alkották.

3. Tengerészeti szertárak és telepek hajógyárakból, szablyák, dokkokból, tüzérségi, torpedó-, akna-, stb szertárakból, árcikk és ruházati szertárakból álltak. Feladatuk a hajók ártárolása, javítása és a felszerelése volt.

4. Képzési intézetek a tisztek nevelésére, a katonák leges szolgálati áigakba való kiképzését véggezték.

5. A személyzetet a hajók legénységére, a hajógyárak munkásai és a katonákra a hajók személyzete, valamint a alkotta. 1. Ábra A haditengerészet felépítése

2. Az osztrák-magyar haditengerészet szervezete: 1862-ig a haditengerészet Hadgy minisztérium joghatás alá tartozott. Az 1857-től a haditengerészet önállóvá vált és önállóan működött a hadseregétől 1862 januárjában létrehoztak egy új minisztériumot, a flottát és a kereskedelmi tengerészetet felelős Tengerészet Minisztériumot, amely 1865-ig állt fenn, amikor Burger tengerészeti miniszter körre a minisztérium megszűntetésére kereskedelmi tengerészetet a Kereskedelmi Minisztérium alá rendelték, a haditengerészetet pedig ismét a Hadgy minisztérium alá, ahol igazgatására létrehoztak egy haditengerészeti osztályt. 1868-ban Wilhelm von Tegetthoff lett a Haditengerészeti Osztály vezetője, és irányította a tengerészet rendszerét. A haditengerészet parancsnokai egyben a Haditengerészeti Osztály vezetői is voltak. Ez a rendszer az 1918-as Cattarói mezejelölésig maradt fenn. Utána katonák vezették a flottaparancsnoki beosztást a haditengerészeti beosztástól. Egy katonai főnök lett azoknak. (Horthy Miklós és Holub Ferenc személyében.) Ásszekretár és tanácsadók tiszteket (lova von Keil) pedig a badeni főhadiszállásra került, mint az uralkodó rendelkezésére álló admirális. Közben a legénység tagjai csoportba szerveződtek, a matrózok mellett voltak tengerészségedesek és szárazföldi tüzérek akiknek saját tiszteket parancsoltak. Tegetthoff megszűntette ezt a katonai irányítást, és a legénységi állományt a Matrózhadtestbe osztotta be. A tengerészségedes tiszteket megszűntette, a szárazföldi tüzérek mészaki hivatalnokok lettek. A cs. kir. haditengerészet parancsnokai és főparancsnokai, 1786-1918. George Simpson (1786 nyara - 1797 október) James Ernest Williams (1797 november - 1798 február) Andrea Querini gróf (1798 február - 1802 január) Joseph L'Espine gróf (1802 január - 1805 augusztus) Silvestro Dandolo gróf (ideiglenes, 1805 augusztus - december) Joseph L'Espine gróf (ideiglenes, 1806 január - 1807 április; kinevezett, 1807 április - 1810 január; ideiglenes, 1813 augusztus - 1814 július) August de Conninck (1814 július - 1824 március) Amilcaro Paulucci március (1824 március - 1844 augusztus) Frigyes herceg (1844 augusztus - 1847 október) Silvestro Dandolo gróf (ideiglenes, 1847 október - november) Anton von Martini (1847 november - 1848 március) Gyulay Ferenc gróf (ideiglenes, 1848 március - szeptember) Anton von Martini (1848 szeptember - 1849 február) Gyulay Ferenc gróf (ideiglenes, 1849 február - március) Hans Birch von Dahlerup (1849 március - 1851 augusztus) Franz von Wimpffen gróf (1851 augusztus - 1854 szeptember) Ferdinánd Miksa herceg (1854 szeptember - 1864 január) betöltetlen (1864 január - 1868 március) Wilhelm von Tegetthoff (1868 március - 1871 április) Fridrich von Pöck báró (1871 április - 83 november) Maximilian Doublebsky von Sterneck (1883 november - 97 december) Herman von Spaun (1897 december  $\hat{=}$  1904 október) Rudolf Montecuccoli (1904 október  $\hat{=}$  13 február) Anton Haus (1913 február  $\hat{=}$  1917 február) betöltetlen (1917 február  $\hat{=}$  április) Maximilian Njegovan (1917 április  $\hat{=}$  1918 február) betöltetlen (1918 február  $\hat{=}$  november) Hájborás flottaparancsnokok 1914 - 1918 Anton Haus FT (1913 február  $\hat{=}$  1917 február) Maximilian Njegovan T (1917 április  $\hat{=}$  1918 február) Horthy Miklós ET (1918 február  $\hat{=}$  november) A tengerészeti osztály vezetői 1865 - 1918 Ludvig von Fautz AT (1865 július  $\hat{=}$  1868 március) Wilhelm von Tegetthoff AT (1868 március - 1871 április) betöltetlen (1871 április  $\hat{=}$  1872 október) Fridrich von Pöck báró (1871 április - 1883 november) Maximilian Doublebsky von Sterneck T (1883 november - 1897 december) Herman von Spaun T (1897 december  $\hat{=}$  1904 október) Rudolf Montecuccoli T (1904 október  $\hat{=}$  1913 február) Anton Haus FT (1913 február  $\hat{=}$  1917 február) Karl Kailer von Kaltenfels AT (1917 február  $\hat{=}$  április) Maximilian Njegovan T (1917 április  $\hat{=}$  1918 február) Franc von Holub AT (1918 február  $\hat{=}$  november) A Császári és Királyi Hadgy minisztérium Tengerészeti Osztálya volt a haditengerészet legfelsőbb hivatala. Árcikkre tengerügyi beosztást tiszttel kinevezve (1918 februárjig). A Tengerészeti Osztály vezetője képviselte a hadgy minisztériumot minden, a haditengerészetre vonatkozó kérdésben, és a haditengerészet képviselője a tengerészeti Q terjesztette a del elő, és gazdasági ügyekben a Császári és Királyi Kézfő Legfelsőbb Számszámoknak volt felelős elszámolni. A haditengerészeti Osztály valóságos minisztériumként viselkedett, de a haditengerészet ágyeiért továbbra is a katonai hadgy miniszter volt a felelős. (2. Ábra) Szervezetszerkezet beosztása hasonló volt a Hadgy Minisztérium beosztásához és az alábbiak szerint tagozódott: Előki Iroda, Hadmunkásügyi Iroda, valamint a katonai gyecsoportba tartozó nyolc gyecsztály és a segédhivatal. A tengerészeti osztály alá rendelt hatóságok: Kikötői Tengerügyi Hivatal, Katonai Kikötői - Parancsnokság, Tengerszertár Parancsnokság; Tengerészeti - Mészaki Bizottság



gyakorlatokat vezette, a hajás szerepén nyvátot Ájll-totta Ájssze Ás a parancsnok felé mindenért felelős volt a hajásn tőrntentekért; a kázzvetlen alái rendelt legmagasabb altiszt a csásnakmester volt. Rangban kázzvetkeztek: a tázásorsági a tázásorsági kiközpász Ás gyakorlatok vezetQje, alái rendelt altiszt a tázásormester az Ájsszes tázásorsági anyalQszerraktájrak kezelQje; a navigáji- vagy hajászást vezetQ tiszt, aki a hajásnak vezetÁsÁsÁrt, valamint a csillagászati megfigyelések elvázgászÁsÁrt volt felelős, beosztotta a kormánymester volt. A tájjbi tiszt Á-gy a Ázteg-, torpedáparancsnok, manQvertisztáknt volt alkalmazva, Ás nÁogy Árájnáknt szolgáljatot mint Qrtisztek teljesÁ-tettek. Pk irányÁ-tottÁjk az Qrszolgálalban ÁjllÁ legÁnysÁget (a legÁnysÁgnek felÁt), felelQsek voltak a hajás vezetÁsÁsÁrt. Árájn Ájt tartÁ Qrszolgálalati alatt a fedÁlzetet nem hagyhattÁjk el. A hajásgÁpÁnek mQkÁjádÁsÁsÁrt a vezetQ gÁpÁ volt a felelős, aki mellÁ 2-3 gÁpÁsz Qrszolgálalra volt rendelve. Az Qrszolgálalban levQ gÁpÁsz az QrtisztQl vette a parancsokat Ás annak utasÁ-tájsai szerint szabÁlyozta a gÁp jÁratÁjt. A gÁpek Ás kazÁjnok kezelQ szemÁlyezte a nagysÁgÁjhoz viszonyÁ-tva 50-80 fQ volt. A gÁpanyagszerek kezelQje a gÁpmester volt. (3. Ájbra) A szolgálalati beosztÁs legÁnysÁg kÁt osztÁlyra volt osztva szolgálalban, illetve pihenQben lÁvQk. A szolgálal nÁogy Ára hosszát tartott. Enr felosztÁsÁjt az alájbbi tájblÁzat mutatja be. A LegÁnysÁg egyik feleLegÁnysÁg másik fele 4 ÁrájigQrsÁgpihen ÁrájigpihenQrsÁg8 12 ÁrájigQrsÁgpihenQ12 16 ÁrájigpihenQrsÁg16 20 ÁrájigQrsÁgpihenQ20 2 ÁrájigpihenQrsÁgA hadihajÁkon az ÁbresztQ reggel 5 Árakor volt, ekkor a hajás pihenQben lÁvQ szemÁlyeztetÁnek fel kellett kelnie, Ás az QrsÁget 8 Árakor vette Ájt. A szolgálalábÁ lélÁpQ osztÁly15 percel 8 Ára elQt kapta meg a fÁggQÁjgyÁjt Ás 8 Árakor májr bele is feketett. SajÁt kabinjuk nem volt, azt kÁt kampÁ helyettesÁ-tette. 3 Ára 45 percel volt a leghosszabb idQ, amelyet egy hadihajÁ matrÁza egyhuzamban Ájtalhatott. MikÁjzben szinte Árájnáknt vÁgig bájt Ájgyuk alatt a ÁzvizsgÁjÁ QrsÁgÁ, amely azt nÁzte, hogy a hajásn minden rendben van-e. ÁojfÁlkor ez a kipihent oszt vÁltotta fel a fedÁlzetet maradt másik osztÁlyt, 15 percel Ájfél elQt májr feliasztottÁjk, hogy teljesen elkÁszÁlve Á fÁjlszerelve vegye Ájt a szolgálalot, amely 3 Ára 45 percig tartott. 4Árakor ismÁt lefekhetett 50 percre az 5 Áráj ÁbresztQig.3. Ájbra A hadihajÁ tiszti kara4. A haditengerÁszet szolgálalati egyenruhÁjaAz egyenruha mind a tiszték, mind a legÁnysÁg szÁjmÁra sÁjtÁtkÁk posztÁbÁ kÁszÁl. A nyÁri szolgálalati ruha mindenki szÁjmÁra egyaránt fehé tiszték Ás a magasabb rangÁ altisztek aranygombos. flottakabÁjt viseltek, amelynek ÁjhajtÁkÁjÁjn voltak az aranycsÁ-kokbÁ ÁjllÁ rendfokozati jelÁlÁk. A fehé flottakabÁton a rendfokozati jelVÁny a vÁjll-lapra kerÁl. A tiszték Ás az altiszteknek oldalfegyvere dÁ-szes tengerÁszkard volt. DÁ-szÁjltÁzben a tiszték a kabÁjt felÁjllÁ gallÁrÁj, az altisztek a vÁjll-lapon viseltÁk a rangjelÁst. A tiszték aranyrojtos vÁjlldÁ-szt (epoulettet) viseltek. A legÁnysÁ flottakabÁjt helyett rÁjvid matrÁzinget hordott vilÁjgokÁk matrÁzgallÁrral. A rendfokozatot jelÁIQ csillagokat a gallÁr sarkaira varrtÁjk. A legÁnysÁg matrÁzszapkÁjÁjn a fekete selyemszalagon arany szÁjvÁsq felÁ-rÁjssal ez Ájlt: K. u. K. Kriegsmariene. A behajÁzott legÁnysÁg sapkÁjÁjn a hajás neve Ájlt. SorhajÁhadnagy nyÁri flottakabÁjtja5. A haditengerÁszet lobogÁjaAz osztrÁjk-magyar haditengerÁszet lobogÁjÁjt II. JÁzsef rendszerÁ-tette 1787, januÁr 1-Árt. A korÁjban hasznÁlt lobogÁt azÁrt szÁntettÁk meg, mert azonos volt a toszkÁjnai nagyherceg Habsburg I. LipÁt hajÁsának aranysÁjrga alapon szÁjnyait kiterjesztQ, fekete, kÁtfejQ sast ÁjbrÁjzólÁ, Habsburg-jelVÁnyes lobogÁval, Ás e tájjbszÁjrt vezetett diplomÁjiai bonyodalmakhoz. A flotta zÁjsziÁja 1730 kÁjrálA flotta zÁjsziÁja 1743 kÁjrálI HadilobogÁ 1787-tQlI CsÁcslobogÁ (Wimpel)Az Áj lobogÁval egyÁtt bevezetÁsre kerÁl a csÁcslobogÁ, amelyet az Ájrboc csÁcsÁjn viseltek a hajÁk, ha a sorhajÁkapitÁny, vagy egy kÁjtelÁk parancsnoka a fedÁlzetten tartÁzkodott. 1828-an Ájabb vÁjltozÁsok tájrtÁntek a lobogÁk Ás Ájrbocszalagok terÁn. Ásj máltÁsÁjgokat, Ás beoszt jelÁIQ lengQket, szalagokat Ás lobogÁkat vezettek be. A csÁcslobogÁ megmaradt eredeti jelentÁsÁben. Az udvari zÁjsziÁt akkor viselt a hajÁ, ha az uralkodÁháj valamelyik tagja tartÁzkodott a fedÁlzetten. A parancsnoki lobogÁt akkor kellett felvonni, ha tengernagy rangot viselQ szemÁly tartÁzkodott a fedÁlzetten. A megÁlÁjlnbÁjztetÁs Ájabb lobogÁt 1853-54Áben vezettÁk be. Ezek a vezÁrtengernagy, Ás a korÁjbbi tengernagy lobogÁ Ájabb vÁjltozata volt. A parancsnoki lobogÁt ÁjnevezettÁk a korÁjban hasznÁjlatos ÁzcornetteÁ-rQl ÁzKomodore-StandarderÁre Áre. VezÁrtengernagy 1853Tengernagy lobogÁ 18531869-ben megvÁjltozott a kereskedelmi lobogÁ. Ez II. JÁzsef lobogÁparancsa Áta a haditengerÁszeti lobogÁt hasznÁjlta. A kiegyezÁs hatÁjsÁjra ez azonban megvÁjltozott oly mádon. Hogy a lobogÁrádhoz kÁjzelebbi fele a korÁjbbi mintÁjt viselte, mág a másik fele magyar nemzeti szÁnt kapott kÁjzÁpen a magyar cÁ-merrel. Kereskedelmi lobogÁ 1869-tQl1880-ban Ájabb vÁjltozÁsok kÁjvetkeztek be az Ájrboc szalagok Ás a sztenderdek kÁjzÁjt. A korÁjbbi vezÁrtengernagy lobogÁs neve tengernagy lobogÁ lett. Az eddigi tengernagy lobogÁ csÁjszÁjri kirÁjlyi tájbornokok ÁzkitÁntetQ megkÁlÁjlnbÁjztetÁs lobogÁjÁre lett. A parancsnoki standard mellett beoszt rangelsQk kitÁntetQ lobogÁjÁjt, melyet az a hajÁ vont fel, amelyen a kÁjtelÁk rangelsQ kapitÁnya tartÁzkodott. 1894Áben Ájabb zÁjsziÁkat vezettek be. Ásj lobogÁkat vontak fel, ha az uralkodÁ Ás a felesÁge, vagy az uralkodÁhájz májs tagja tartÁzkodott a fedÁlzetten. Az 1853Áben rendszerÁ-tett tengernagy lobogÁ helyÁre a tengernagy, altengernagy, ellentengernagy lobogÁ lÁpott. A szÁjrazfÁjldi tájbornokok szÁjmÁra is Áj rangjelQ lobogÁkat rendszerÁ-tettek, Á-gy a tájbornagyit, lovassÁjgi tájbornokit, altÁjbornagyit Ás a vezÁrQrnagyit. CsÁjszÁjri kirÁjly standardjaCsÁjszÁjrnÁ kirÁjlynÁ standardjaFQhercegek fQhercegnQk lobogÁjaTengernagy lobogÁAltengernagy lobogÁEllentengernagy lobogÁTÁjbornagyit lobogÁFQszÁjllÁsmesteri Ás lovassÁjgitÁjbornoki lobogÁAltÁjbornagyit lobogÁVezÁrQrnagyit lobogÁ1915-ben Áj haditengerÁszeti lobogÁt fogadnak el, amely mind az osztrÁjk, mind a magyar Ájllam szuverÁn ÁjsszetartozÁsÁjt jelkÁpezi. A lobogÁra az ausztriai-hÁjz cÁ-mere mellÁ felkerÁlt az ÁrpÁjdhÁjz cÁ is, amelyet a magyar korona zÁjrt le. A lobogÁ bevezetÁsÁt a hájborÁ vÁgÁig elnapoltÁjk. FarlobogÁ 1915CsÁjszÁjri kirÁjly, ill. csÁjszÁjrnÁ Ás kirÁjlynÁ standardja 1915FQhercegek, fQhercegnQk standardja 19156. LobogÁ hasznÁjlatA hadilobogÁt a hajÁk tajÁjn lÁvQ lobogÁrádon viseltÁk. Az uralkodÁsi, rangidQssÁgi lobogÁt a fQÁjrboc sudarájra, a parancsnoki, Ás szolgálalati lobogÁkat, valamint a az illetQ rendfokozatÁjnak megfelelQ lobogÁt, valamely Ájrboc sudarájra vontÁjk fÁj. A parancsnoki Ás szolgálalati lobogÁkat (lengQket, jelVÁnyeket) a keresztÁjrbocra vagy a fQÁjrbocra vontÁjk fel. Azokon a hajÁkon, amelyek nem tartÁzkodott magasabb rangÁ tengerÁszeti parancsnok a szolgálalati lobogÁt viseltÁk. A hazai kikÁjtQkben horgonyzÁ hajÁkra vasÁjrnáp Ás Ánnepnapokon az orrlbogÁt is felvontÁjk. A lobogÁt ÁjltÁjban reggel 8 ÁrájtÁ naplementÁig tartottÁjk az Ájrboc. Az uralkodÁsi lobogÁt a rang Ás parancsnoki

jelvényeket, valamint az Árboc szalagot Ájjel is viselték. A lobogás felvonásakor mindenki a fedélzeten tartázkodott, hacsak nem volt, valamilyen halaszthatatlan tevékenységgel megbízva. Ás arccal a lobogás felé fordulva tisztelgett. hadihajásn végezhet tiszteletadások egyike a lobogásdás. Kétféle lobogásdás létezik a nagy Ás a kis lobogásdás. A nagylobogásdást csak nemzeti Ánnepek során kikétkben viselték. Először a lobogásdás fokán, Árbocokon a keresztirányú magasságában, a taton a farlobogásdás fokán rájgztett jelzőlobogás sorában, valamint az orr- Ás a farlobogásbás Ás egy-egy nemzeti lobogásbás Állt, amely azokon az Árbocokon volt kitűve, amelyen nem volt Árboc jelvény. A jelzőlobogás sorrendje I, W, H, K, M, O, L, N, T, J, P, U, Z, X, V, R, S, Y volt. Ha egy rend nem volt előg a fenti sorrendben folytatálagosan Állt-tótták sorba a tőbbi. A kis lobogásdás az orr- Ás a farlobogásbás Ás egy-egy nemzeti lobogásbás Állt azokon az Árbocokon, amelyen nem volt Árboc jelvény. A kis lobogásdást Ánnepek alkalmakkor menetben is viselték, de menetben nem volt az orrlobogás felvonva. 7. A haditengerészet alkalmazásában a flotta hajásnak alkalmazásait Ávenkőnt egy szolgálalban Állt-tási tervben Állapótták meg, amelyben a hajás felszerelésének célja - pl. kőszolgalati, iskolai, gyakorlati vagy más célokra - is le volt írva. A szolgálalban Állt-tótt hadihajás mindig hadszéreg, a tartalékban levő Ágy voltak leszerelve, hogy teljes felszerelésük egy pár nap alatt elvégezhet legyen. 1. Kőszolgalatra diplomáciai Ás a kereskedelmi- diplomáciai viszonyok megkétélték, hogy a idegen vizeken az Qrszolgálat teljes-tÁsben saját hajás is kézremködjenek, hogy a birodalom polgárainak Árdekéi valamint a saját Árdekéket megvédjék, valamint fenntartsák, száksőg esetőn akőir fegyverrel is az Állami tekintő célbás AZ Osztrák ák Magyar Monarchia a kőnai Ás indiai vizekre Ávenkőnt egy hajás kőldőtt, a Főldkőzi-, Adriai tengeren egy hajásrajt tartott leszerelve, Konstantinápolyban pedig Állandásan egy hajás Állomósztatott. 2. Iskolai Ás gyakorlati célokra Minden Ábven nőhőny hőnapra szolgálalban Állt-tóttak nőhőny vitorlás hajás a hadaprásdok, hajásuhancok Ás matrások első tengerészeti kikőpőse céljábás, amelyek a saját vizeket csak ritkőn hagyták el oktatás befejeőse után ismét leszereltek. 3. Más célokra hadihajásnak kézhasznő célokra Ás a tudomány szolgálalban is alkalmazták. Minden idegen tengeren járás hadihajásnak kételessőge volt felkeresett orszógok politikai, társadalmi, statisztikai, földrajzi viszonyairás adatokat szerezni, Ás ezekről jelentőst tenni. A felsőgvizeket Ábrázolás tőrkőpek, valamint a vilóg-tás tornyok jegyzőkeit elkőszáteni, az Ásszes tőrkőp Ás vilóg-tás torony nyilvánlartás a pálai Vő-zrajzi Hivatalban tőrtőnt. Felhasznólt irodalom:

- Csonkárőti Kőjoly: Horthy, a tengerés; Zrőnyi kiadás 1993
- Csonkárőti Kőjoly: Az Osztrák-Magyar Monarchia haditengerészete
- Csonkárőti Kőjoly: Hadihajás a Dunőn; Zrőnyi kiadás 1980
- Csonkárőti Kőjoly-Benczőr Lőszlő: Haditengerészek Ás folyamQrők a Dunőn 1870-1945; Zrőnyi kiadás
- Csonkárőti Kőjoly: A csőszőri Ás kirőlyi haditengerészet lobogásja;
- Haditechnika 2003/4
- Főldi Pőj: Az osztrák- magyar haditengerészet tőrtőnete Anno kiadás
- Kiss Csaba: A Csőszőri Ás Kirőlyi flotta kőzirat
- Krőmli Mihőly A Csőszőri-Kirőlyi haditengerészet 1797-1866
- Krőmli Mihőly Magyarország Ás a Cs. Ás Kir. Haditengerészet ipari megrendelésőnek kvőta szerinti megosztás 1910
- Krőmli Mihőly A Csőszőri Ás Kirőlyi haditengerészet Ás Magyarország Propannonia Kiadás 2004
- Nagy Miklős Mihőly: Boldog bőkeidő haditengerészei Kornőtás kiadás 2003
- <http://www.members.e-media.at/NOVARA/index.html>